

LYYN LAUSUNTO ROVANIEMEN MATKAILUOHJELMAAN

Visio

Visio: Rovaniemi on vuonna 2040 kestävän matkailun kansainvälinen suunnannäyttävä, joka luo enemmän arvoa paikallisille, matkailijoille ja ympäristölle.

Ohjaako visio matkailun kehitystä toivottuun suuntaan? Miten muokkaisit visiota?

Lapin yliopiston ylioppilaskunta LYY kiittää mahdollisuudesta lausua Rovaniemen kaupungin matkailuohjelmaan. Ylioppilaskunnan näkemyksen mukaan matkailuohjelman visio on kokonaisuudessaan hyvä. Visiossa tuodaan esille, että Rovaniemi on vuonna 2040 kestävän matkailun edelläkävijä. LYY haluaa tuoda esiin näkökulman, onko kaupungilla mahdollista olla edelläkävijä, kun ohjelmassa painotetaan lentoreittien lisäämistä maalla matkaamisen sijaan sekä arktisen luonnon kestäväää käyttöä. Asukkaiden arjen laadun takaamiseksi on hyvä varmistaa kohtuuhintaisten asuntojen saatavuus kaupungissa, johon matkailu on yksi suurimmista vaikutustekijöistä.

Hyvinvointia tuottava ja sosiaalisesti hyväksytty matkailu

Vievätkö tavoite ja toimenpiteet matkailua haluttuun suuntaan? Miten täsmentäisit tai muokkaisit tavoitetta?

- 1. Matkailun tilannekuva ja tiedolla johtaminen*
- 2. Matkailijamaksun pilotointi*
- 3. Vuoropuhelun ja viestinnän vahvistaminen*

Ylioppilaskunta näkee ehdotetut tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi asetetut toimenpiteet hyvinä selkeinä. Kuitenkin matkailuohjelmassa tulee paremmin huomioida asumiseen liittyvät kysymykset.

Hallittu kasvu ja ennakointi

Vievätkö tavoite ja toimenpiteet matkailua haluttuun suuntaan? Miten täsmentäisit tai muokkaisit tavoitetta?

Uusien vastuullisten matkailualueiden ja reittien kehittäminen

LYY näkee, että matkailuohjelmassa vastataan tämänhetkisen tilanteen aiheuttamiin ongelmakohtiin. Suunnitelmana on matkailualueiden laajentaminen, jolloin keskusta-alueelta vähenee matkailijapaine. Tällä hetkellä Rovaniemellä talvisesongin yöpymisen hinnat ovat korkeita, joten LYY pohtii auttaako uusien kalliilla rakennettujen resorttien helpottamaan tätä painetta. Keskiperttomatkustajalla ei ole varaa maksaa näitä hintoja, joten yksityiset tarjoajat pystyvät kilpailemaan halvemmilla hinnoilla. Tämä taas voi

vaikuttaa myös yöpymisten määrään, joka kestävän matkailun näkökulmasta pitäisi olla korkeampi kuin 2,5 vrk/turisti. LYY näkee ohjelman kohdassa hyvänä kaupungin tavoitteet kehittää lähiliikunta ja virkistyspalveluita.

Lyhyt vuokrauksen ohjaus ja hallinta

LYYn mielestä on tärkeää, että matkailuohjelmaan on selkeästi kirjattu tavoitteet ja toimenpiteet laittoman majoitustoiminnan hillitsemiseksi.

Liikenteen kehittäminen

Ylioppilaskunta näkee hyvänä, että kaupunki kehittää julkista liikennettä myös sesonkiaikana. Reittien aikataulujen järkevöittäminen helpottaa opiskelijoiden kulkua mahdollisiin sesonkityöpaikkoihin, kuten Napapiirille. Lisäksi keskusta-alueen turvallisuutta ja liikenteen sujuvuutta kannattaa lisätä palvelutuottajien kohdennetuilla lastaus- ja purkupaikoilla.

Ennakointi ja varautuminen

Suunnitelmallisuus lisää ylioppilaskunnan mielestä paikallisten ja matkustajien turvallisuutta erilaisissa poikkeustilanteissa.

Korkea laatu, turvallisuus ja vastuullisuus

Vievätkö tavoite ja toimenpiteet matkailua haluttuun suuntaan? Miten täsmentäisit tai muokkaaisit tavoitetta?

Arvopolku –matkailuprofilin vahvistaminen

Ylioppilaskunta näkee hyvänä, että matkailuyritysten kykyä ja valmiuksia kehitetään. LYY tuo kuitenkin esille, että palveluiden korkean arvon lisäksi on tärkeää varmistaa, että nämä palvelut ovat korkean arvon työpaikkoja. Tämä toteutetaan siten, että Rovaniemen kaupunki tukee yrityksiä toimimaan työntekijöiden kanssa työehtosopimusten mukaisesti. Kansainvälisillä työntekijöillä ei ole tietoa heidän oikeuksistaan Suomessa, jolloin mahdollisuus väärinkäytöksiin kasvaa.

Laatukriteerien vahvistaminen

Selkeät kriteerit LYYn mukaan tukevat maankäyttöön liittyvien ristiriitojen ratkeamista.

Työvoiman saatavuuden varmistaminen

LYY näkee hyvänä, että yhteistyötä tehdään eri oppilaitosten kanssa matkailualan urapolkuja vahvistamaan. Houkutellakseen kaupunkiin uusia ja potentiaalisia asukkaista on varmistettava pitkäaikaisten asuntojen saatavuus. Lisäksi ylioppilaskunta näkee, että

matkailualan osaajien lisäksi Rovaniemelle on houkuteltava myös muiden alojen ammattilaisia, jotta osaavat valmistuneet opiskelijat jäävät alueelle.

Innovaatioiden edistäminen

Ylioppilaskunnan mielestä on hyvä, että Rovaniemen matkailun kestävä kehittäminen tueksi luodaan ekosysteemi, jossa huomioidaan niin paikalliset toimijat kuin yritykset. Tässä toiminnassa on tärkeää varmistaa, että sen toiminta on suunnitelmallista ja vastaa matkailun kokonaisuudessa olevien osa-alueiden tarpeisiin.

Paikallinen identiteetti ja ympärivuotinen kilpailukyky

Vievätkö tavoite ja toimenpiteet matkailua haluttuun suuntaan? Miten täsmentäisit tai muokkaisit tavoitetta?

Arktisen kesän toimintaympäristön vahvistaminen

Ympärivuotisen matkailun lisääminen mahdollistaa alueellista kehittämistä. Kuitenkin ylioppilaskunta esittää huolen paikallisen luonnon kestävydestä. Ilmastokriisi ja kasvava matkailija määrä aiheuttavat ongelmia jo nyt luonnolle. Lisäksi LYY näkee, että sulan maan matkailussa täytyy painottaa muuta liikkumismuotoa kuin lentoliikennettä.

Tapahtumamatkailun edistäminen ja kulttuurimatkailun kehittäminen

Ylioppilaskunta pitää hyvänä, että matkailuohjemaan on kirjattu selkeämmät prosessit palvelu- ja lupakäytäntöihin. Kulttuurimatkailun kehittämisessä on hyvä tehdä yhteistyötä myös paikallisten korkeakoulujen kanssa.

Toimijoiden roolit matkailun kehittämisessä

Miten kommentoit eri toimijoita ja niiden rooleja matkailun kehittämisessä Rovaniemellä? Puuttuuko listauksesta jokin toimija, joka on matkailun kehittämisen kannalta olennainen?

-

Edunvalvonnan teemat

Ovatko määritetyt edunvalvonnan teemat oleellisia matkailun kehittämisen kannalta?

LYY näkee, että ohjelmaan valitut edunvalvontateemat vastaavat kaupungissa havaittaviin kansallisen lainsäädäntötason ongelmiin ja pyrkivät niitä ratkaisemaan. Ylioppilaskunta tuo esille, että kestävä matkailun saavuttaminen lentoliikennettä lisäämällä ei välttämättä vastaa tarvittaviin ilmastomuutoksen toimiin. Näin ollen saavutettavuutta lisätessä olisi hyvä tarkastella juna- ja linja-autoliikenteen toimintaedellytysten parantamista.

Jalkautus ja seuranta

Miten kommentoit suunnitelmaa matkailuohjelman toteuttamisesta ja seurannasta?

Ylioppilaskunta pitää matkailuohjelmassa olevia toimenpiteitä realistisina ja toteutuskelpoisina. Lisäksi selkeät mittarit auttavat ohjelman tavoitteiden saavuttamisen vertailussa. Tätä tukee myös tiedolla johtaminen, johon alueen korkeakoulut tarjoavat tutkittua tietoa.

Muut kommentit ja vapaa sana

Mitä muuta haluaisit sanoa matkailuohjelman luonnoksesta?

Rovaniemen kaupungin matkailuohjelma on hyvä strateginen alku matkailun kehittämiseksi ja iso edistysaskel. LYY kiittää valmistelijoita ja näkee, että ohjelman jalkautus sekä toteutuksen seuraaminen ovat olennaisessa osassa, jotta kasvava matkailu tulisi sosiaalisesti hyväksyttävämmäksi korkeakoulukaupungissa.

Palaute matkailuohjelman valmistelusta

Matkailuohjelmaa on valmisteltu laajassa yhteistyössä matkailun kehitysryhmässä, sidosryhmien ryhmähaastatteluissa, poliittisessa ohjausryhmässä sekä valtuustoseminaarissa. Valmistelun taustalla ovat lisäksi rovaniemeläisten näkemykset (asukaskyselyt ja keskustelutilaisuudet) sekä Rovaniemen matkailun tilannekuva.

Miten valmistelu on mielestäsi onnistunut?

Lapin yliopiston ylioppilaskunta näkee, että valmistelussa on kuultu eri osapuolia ja pitää hyvänä, että ohjelmaan on kirjattu samankaltaisia toimenpiteitä osallisuuden varmistamiseksi.